

ఆంధ్రుల చేదన నచ్చ

"అమ్మో"

“అయితే మీరు వెళ్ళక తప్పదంటారా?”

బయటకు వెళ్ళాన్న భర్తని నిందిసి అడిగింది సుబ్బలక్ష్మి.

“ఏంటి లక్ష్మీ! నువ్వు మరి గాడవ చేస్తున్నావు. నేనేం చేసానవి? వారానికోసారి అటకీ వెళితే తప్ప! వెళ్ళితరువాత కంపెనీకోసం కొంచెం తాగితే ఆకేవ్ మహాపవారమైపోయినట్లు మాట్లాడతావేం? ఉద్యోగం చేసే మగవాడు ఆసాటి నలుగురిలోను తిరిగి ప్రీగా మూవవకపోతే నలుగురూ ఏవనుకుంటారు?” అన్నాడు చిరంజీవి భార్యని చిరాగ్గా చూస్తూ.

ఉద్యోగం చేసే మగవాడిననే అతని ఆహంకారం కోపం తెప్పించింది సుబ్బలక్ష్మికి.

“మీరొక్కరేనేంటుండి ఉద్యోగం చేసే మగవాళ్ళు. ఈ లోకంలో ఎంతమంది లేరు? మన పక్కంటి వరంధామయ్య బాబాయిగారు ఉద్యోగం చెయ్యడంలేదా! ఆయనెప్పుడైనా పేకాడం చూసారా? అంతెందుకు ఎదురింటి జగన్నాథంగారు మీకంటే పెద్ద ఉద్యోగంలో వున్నారు. అయినా ఆయనెప్పుడైనా తాగి ఇంటికి రావడం చూసారా?”

కంపెనీకోసమని ప్రారంభమైన మీ అలవాట్లు రోజు రోజుకీ శృతిమించుతున్నాయి. ఈమధ్య అప్పులు కూడా చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు అప్పు చెయ్యవలసినంత అవుసరం మనకేమిటుంది? ఇదంతా మీ వ్యవహారమనే కదూ!”

ఎదురింటి మగాడితో తనని కంపెనీ చేసే వంతుకు పురుస కోపం వచ్చింది చిరంజీవికి.

“నోయ్యయ్యే. నా ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తాను. నువ్వెవరిని అడగడానికి?”

తలుపు ధద్దాల్చి మూసి విసురుగా బయటికి వెళ్ళిపోయాడు చిరంజీవి.

అవతిభురాలయింది సుబ్బలక్ష్మి.

పెళ్ళయ్యాక, ఈ వన్నెండు సంవత్సరాల కాలంలోను ఒక్కసారి కూడా చిరంజీవి సుబ్బలక్ష్మిని అంతలాగ తూలనాడలేదు.

ఒక్కసారిగా దుఃఖం ఉబికి వచ్చింది సుబ్బలక్ష్మికి.

* * *

సుబ్బలక్ష్మి తండ్రి ముకుందరావుగారికి సుబ్బలక్ష్మి చిరంజీవిని పెళ్ళాడం ఇష్టంలేదు.

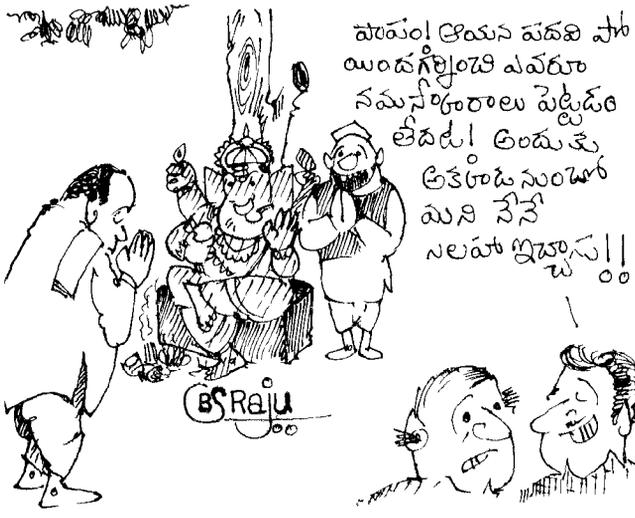
అందుకు కారణం చిరంజీవి తండ్రి బాగా వ్యవసాయంపడవడమే. తండ్రి వ్యవసాయం కొడుకుకి విపాతైనా అంటూకోకుండా వుండి వుంటాయా అనేది ముకుందరావుగారికో అనుమానం.

నిజానికి చిరంజీవి తండ్రింతటి వ్యవసాయం చేసే చిరంజీవి అంతటి బుద్ధిమంతుడు. అందుకే ఎర్రసైని బంధువు చిరంజీవిమీద మనసు పడింది సుబ్బలక్ష్మి.

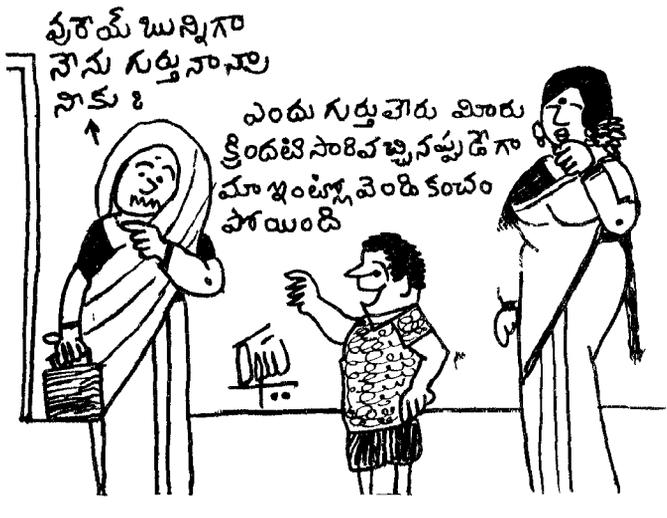
అభ్యంతరం పెట్టేరు ముకుందరావుగారు.

సుబ్బలక్ష్మి నాల్గోబాలు ఇంట్లో సత్యాగ్రహం చేసేసరికి దిగొచ్చారాయన. “తండ్రింటే వ్యవసాయం పరుడుగాని కొడుకు కాదు గదా!” అని సమాధానం పడ్డారు. మనసు మాత్రం “ఏమీ!” అంటూనే వుంది.

పెళ్ళయి, ఉద్యోగం వచ్చి, స్వంత సంపాదన, వేరే సంసారం ఏర్పడ్డాక కూడా చాలా జాగ్రత్తగా వుండి సుబ్బలక్ష్మిని చాలా అపురూపంగా చూసుకునే వాడు చిరంజీవి. తండ్రి దుష్ప్రభావాలేవి కొడుకు మీద పడకపోవడంలో అనుమానాలన్నీ పూర్తిగా

హంసం! ఆయన పదవి పో
యిందగ్గిల్లంబి ఎవరూ
నమనోహారాలు పెట్టడం
లేదట! అందుకే
అతడంబు సుంహం
మీని నేనే
నలహం బిజ్జాను!!

వరేయే బున్నిగా
నాను గుర్తునానూ
నాకు?

ఎందు గుర్తుచారు మీరు
క్రిందటిసారివచ్చినపుడేగా
మా ఇంటికి వెంటి కంబం
పోయింది

“పెద్దా చిన్నా తారతమ్యం లేదా? మీ అన్నయ్య మీద చెయ్యి చేసుకుంటానా? మొన్న రోజు ఇలాగే మీ నాన్నగారి కూడా పట్టుకుని తీర్చేస్తే ఏకేమధ్య బొత్తిగా కల్లట్రోల్ లేకుండాపోతోంది అతను చేసే తప్పేమిటి? రేసుం కెళ్ళాం అక్కడ డబ్బు పోయింది ఎన్ని బాగా అన్ సెట్ అయిపోయాడ. నేనే ఘోషేక బాడుకి లాక్కుపోయాను”

చిరంజీవి మాట బాగా ముద్దుపొయింది ప్రసాదు అప్పటికే పూర్తిగా అవుటుపొయాడు సుబ్బలక్ష్మి రెండు చేతులతో వెళ్లి బాదుకుంది ప్రసాద్ మరువాడే వెళ్ళిపోయాడని వేరే చెప్పక్కరలేదు

* * *

చిరంజీవి తన ధోరణి అలాగే కొనసాగిస్తున్నాడు అన్నదన్నాడు చిరంజీవి, అతని మిత్ర బృందం చిరంజీవి ఇంట్లోనే దుకాణం పెడుతున్నారు. వాళ్ళ దుకాణంలో పేకాల, మందలాంటి అయిటవ్వ చాలా వుంటాయి

సుబ్బలక్ష్మి మొదట్లో ప్రతిఘటించినా వాళ్ళు బాతిరు చెయ్యలేదు సుబ్బలక్ష్మి విస్వహారాలు అయింది

ఒకసారి దుకాణం పెట్టేరంటే మూడు నాలుగు రోజులవుతుంది లేవేసరికి

అనేక కూడా చిరంజీవి, సదానందం, చిదానందం, మరో ఆనందం, మరో విచారం - అలా అయిదారుగురు కంప చిరంజీవి గదిలోనే దుకాణం తెరిచారు.

ఇదంతా చూస్తున్న సుబ్బలక్ష్మి చివరే చెయ్యలేక ఎదురుగా వున్న వెంకటేశ్వరస్వామి చలానికి ఒక నమస్కారం పెట్టింది నిజంగా దేవుడేనాడే వుంటే అతనికి తప్పకుండా అంబాడు మకరిపాలెవ కదిరాణ జ్ఞానం వచ్చి వుండేదామో!

ఈసారి చిరంజీవి ఇంట్లో దుకాణం నాలుగు రోజులు కొనసాగింది చిరంజీవి సుమారు నాలుగు వేల ఓడిపోయాడు సుబ్బలక్ష్మి మెడలో నక్కెళ్ళు మార్చాడే కొట్టుకొచ్చి వెళ్ళిపోయింది అందుకు చిరంజీవి ఏమోత్రం విచారించినట్లు కనబడలేదు. ఈసారి ఓడిపోయినా వచ్చే ఆటలో గెలుపు భాయం

అన్నట్లుగా వుందాతని ముఖం వచ్చిన మిత్ర బృందాన్ని వీధివరకు సాగనంపి తిరిగి తన గదిలోకి వచ్చిన చిరంజీవి ఎదురుగా కనిపించిన దృశ్యం చూసి పొలువైపోయాడు

గదిలో తన కొడుకు శిను అటు ఇటు చూసి అక్కడ వున్న గ్లాసుల్లో మిగిలిన ద్రవాన్ని వోట్ల పోసు కుంటున్నాడు ఓ చేతిలో పగం కాలి ఇంకా కాబూన్న పిగరెట్టు పీకవుంది

అతని దృష్టి చావమీద చిందరవందగా వడివున్న చిల్లరమీద వుంది చిరంజీవి తన ప్రితి మరచిపోయాడు గణగబా వెళ్ళి శిను ఏమమీద ఒక పీడి గుడ్డు గుద్దాడు

‘అమ్మా!’ గావుకేక పెట్టాడు శిను

ఏం నేస్తం !

అన్యాయం వేదికపై
అక్రమం నాలుకంలో
జీల్లిత నాయక విలాసం
కర్కశ విలన్ల వికటాట్టం
వీణానీ హాసకుని హాస్యం
వంత పాటల సంగీతం

వీరో
‘సం’గీలాన్ని - ‘సం’క్షేపాన్ని
వెలిగిస్తూన్నాయా ?

భేది వెలిసాదోకు
ఆ నాలుకం అలా కొనసాగోచ్చు

వెయ్యి గావుకేక
విస్త వకేకలా
కురిపించు రాళ్ళవర్షం
తెరివి దించేవరుకు.

క్ర.రా సోమేశ్వరకర్క

వంటగదిలో వున్న సుబ్బలక్ష్మి ఆ కేక విని అదిరిపడింది చాచావుడిగా పరుగుల్లుకుని చిరంజీవి గదిలోకి వచ్చింది

గదిలో చిరంజీవి శినుని ఘ్నమొచ్చినట్లు బాడేస్తున్నాడు

“రాస్కెల్! ఎవర్రా నిన్నీ గదిలోకి రానిచ్చింది? ఇంప్రీ నిన్నెవరు తియ్యమన్నారు?”

అంతకుమించి ఏం తిట్టాలో బోధపడలేదు చిరంజీవికి దెబ్బలు మ్రాతం కొడుకూనేవున్నాడు శిను ఆ దెబ్బలు తట్టుకోలేక గోలు గోలుమని ఏడుస్తున్నాడు

సుబ్బలక్ష్మి వచ్చి శినుని చిరంజీవి చేతుల్లోంచి లాక్కుంది భయపడిపోయిన శిను తల్లిని గట్టుగా కావించుకుని ఏడుస్తున్నాడు.

“ఊరుకో నాన్నా! ఊరుకో అమ్మా! వివేకం లేనివాళ్ళు ఇలాగే ప్రవర్తిస్తారు సుబ్బలక్ష్మికో.”

కొడుకుని సముదాయమూనే చిరంజీవి తిరస్కారంగా చూసింది సుబ్బలక్ష్మి

ఆ చూపుకే కుంపించుకుపోయాడు చిరంజీవి తనంటే సుబ్బలక్ష్మికి ఎంత హేనుమైన భావం ఏర్పడిందో ఆ చూపుకేనే అర్థమయిందాతనికి

“వాడినెందుకు కొడుకున్నాడు?”

సుబ్బలక్ష్మి ప్రశ్న చాలా వాడిగావుంది దానికేమని సమాధానం చెప్పగలడతను?

సమాధానం చెప్పలేదని కూడా సుబ్బలక్ష్మికి తెలుసు

“మీ తండ్రి అడుగుజాడల్లో మీరు చడుస్తూ వుంటే మీ అడుగుజాడల్లో మీ కొడుకు నడవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అందులో తప్పేముంది? అయినా పసిపాడు వాడిని కొడతే మ్రాతం వాడికేం తెలుస్తుంది? ఇంత వయసాన్ని మీకే తెలిసిగలేదు మీరు ముందనుకున్నట్లు వాడినివుడు మీరేలాగా అయ్యేయనే చదివించలేరు కనిసం మీ తడువాణి పెద్ద అటగాడిగానో లేకపోతే పెద్ద దేవదాసుగానో వాడినీ తయారవనివ్వండి”

ఆ మాటల్లో వ్యంగ్యం చిరంజీవి గుండెల్లో ఠాకింది అతని తండ్రికిందికి వాటిపోయింది తను చేసిన పనేమిటి? నిజంగా శినుని దండింపు అదికారం తనకుందా? అందుకువసరమైన నైతి:

మైన అర్థం తనకేది? తనేమిటనుకున్నాడు? తనకెలాగూ మరి పిల్లలు పుట్టేయొగలేదని దాక్కర్లు చెప్పేసారు. ఉన్న ఒక్క కొడుకుని బుద్ధి మంతుడిగా తయారుచేసి, బాగా చదివింది గొప్పవాళ్ళే చెయ్యాలనుకున్నాడు. తననుకున్నదేమిటి? చేస్తున్న దేమిటి? తను ఇలాగే వుంటే తన కొడుకెలా వుంటాడు? తను తన తండ్రిని అనుసరించుకున్నట్టే తన కొడుకు తనని అనుసరించుకుంటే ... ఒహో ... తను భరించగలదా!

చిరంజీవిలో వచ్చాతానం "ఇంతై ... వటుడింతై" అన్నట్లుగా వృద్ధి పొందిపోతోంది.

"సిగ్గు లేకపోతేసరి. తను వెధవ పనులుచేస్తూ పసివాడిని గొడ్డుని బాదినట్లు బాదేస్తున్నారు. వాడు చిన్నవాడు కాబట్టి వాణ్ణి కొట్టేస్తున్నారు. మరి ఇతను చేసే వెధవ పనులకి ఇతన్ని ఎవరు కొడతారో ..."

వంటగదిలోంచి సుబ్బలక్ష్మి వెలుగుడు వినబడుతోంది.

శిను వెళ్ళిపోతూ కూడా వినబడుతున్నాయి. మరక్కడ నిలబడలేకపోయాడు చిరంజీవి.

* * *

మరునాటి నుండి చిరంజీవి దినచర్య మారి పోయింది.

ఉదయం లేవడం, కొడుకుని కూర్చోబెట్టి చదివించడం, పది గంటలకి భోంచేసి ఆఫీసుకి వెళ్ళడం. సాయంత్రం ఆఫీసు నుండి వచ్చాక ఏదో వున్నకం పట్టుకు కూర్చోవడం, ఆటలు పూర్తి చేసుకుని ఇంటికి తిరిగివచ్చిన కొడుకుని మళ్ళీ కూర్చోబెట్టి చదివించడం, రాత్రి తొమ్మిదయ్యాక

అనురాగ దేవత నీవు

భోంచేసి పక్కమీదికి చేరడం.

అతని ప్రవర్తనలో సుబ్బలక్ష్మి దగ్గర తను కోర్కొయిన అభిమానాన్ని తిరిగి పొందాలనే తపన కూడా వుంది.

ఇదంతా సుబ్బలక్ష్మికి అనందదాయకంగానే వున్నా ఈ బుద్ధి శాశ్వతంగా నిలబడుతుందా! అనే అనుమానం కూడా లేకపోలేదు. ఎందుకంటే ఆ అలవాట్లు అటువంటివి. అందుకే ఆ అనంద పడడాన్ని వాయిదా వేసుకుంది సుబ్బలక్ష్మి.

ఆ రోజు శనివారం...

'చిరంజీవిలో వచ్చిన పరివర్తన ఎంతవరకు నిజమో తెలిసిపోతుంది ఇవాళ' అనుకుంది సుబ్బలక్ష్మి. మర్నాడు ఆదివారం కాబట్టి తప్పకుండా దుకాణానికి వెడతాడు చిరంజీవి అనుకుంది. అలా వెళ్ళకూడనని వెయ్యి దేముళ్ళకు మొక్కుకుంది.

మధ్యాహ్నం ఆఫీసు నుండి ఇంటికి వచ్చిన చిరంజీవి సాయంత్రమైనా ఎక్కడికీ కదలలేదు. అంతేగాదు ఆ రాత్రి చిరంజీవి ఇంట్లోనే పడుకున్నాడు.

మర్నాడు ఆదివారం —

ఉదయాన్నే చిరంజీవి మిత్ర బృందం ఇంటి మీదికి తయారయారు.

సుబ్బలక్ష్మి గుండె గతుక్కుమంది. ఆమెలో ఇప్పడేప్పడే ఊపిరి పోసుకుంటున్న నమ్మకం కాస్తా ఊపిరి పదిలేసింది.

అయితే...

"రాలేమరా బ్రదర్... ఏదయకొకండి ..

ఇప్పుడే కాదు మరెప్పుడూ రాలేను... మీరు మరోలా అనుకోకండి... గుడ్ బై" అంటూ వాళ్ళని పంపించేసి తలుపేసాడు చిరంజీవి.

తలుపుకి అడ్డ గడియ వేస్తున్న భర్తని చూడగానే సుబ్బలక్ష్మిలో అణగారినపోయిన అనందం ఒక్కసారి పొంగి ఉప్పెనలా ఆమెని ముంచేసింది.

"తన భర్త విజంగా మారిపోయాడు" —

ఈ భావన సుబ్బలక్ష్మిని నిలవనీయడంలేదు.

ఎదురుగా నిలబడిన చిరంజీవి ఆమె హావభావాలని వింతగా గమనిస్తున్నాడు.

అంత అనందంలోను తన కర్తవ్యం గుర్తు కొచ్చింది సుబ్బలక్ష్మికి.

పెరట్లె ఆడుకుంటున్న శిను దగ్గరకు వెళ్ళింది.

"ఒరేయి శిను! ఆవేళ మీ నాన్నగారికి బుద్ధి చెప్పడంకొనం విన్నా గ్లాసుల్లో వున్నది కొంచెం తాగి సిగరెట్టు పీకలు చేత్తో పట్టుకో మన్నాను. అంతేగాని చనువిచ్చానుగదా అని మళ్ళీ ఎవ్వడైనా అటువంటి పనులు చేసినో చర్యం ఒలిచేస్తాను జాగ్రత్త!"

భర్తని చూపించి బెదిరించింది వాడిని.

సుబ్బలక్ష్మి చెప్పింది వాడికి సరిగా అర్థం గాకపోయినా "చెయ్యను" అన్నట్లుగా అడ్డంగా తలూపుతూ తల్లి కాళ్ళకి చుట్టుకున్నాడు.

సుబ్బలక్ష్మి తప్పిగా విశ్వసించింది.

ఇదంతా కిటికీలోంచి చూస్తున్న చిరంజీవి చకితుడయ్యాడు.

అతని కళ్ళకి సుబ్బలక్ష్మి ఒక దేవతలాగ కనిపడసాగింది. ★

నవతార
సాంగ్స్

జంధ్యాల ఎన్.కృష్ణారాజు
గాపాలరెడ్డి రాజన్ నాగేంద్ర

గాంధీ గుప్తం బాలాట

అన్నపూర్ణ